
FSMA_2018_01 dd. 19 december 2017

Mededeling van de jaarrekening, statistieken en erbij te voegen documenten voor het boekjaar 2017

Toepassingsveld:

Instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening

Samenvatting/Doelstelling:

Deze circulaire bepaalt de modaliteiten voor het overmaken van de rapportering over het boekjaar 2017 van de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening

Geachte mevrouw,
Geachte heer,

I. INLEIDING

In uitvoering van het reglement van 12 februari 2013 van de FSMA betreffende de periodieke staten van de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening (goedgekeurd bij koninklijk besluit van 26 juni 2013¹) bepaalt de voorliggende circulaire de concrete modaliteiten voor het overmaken van de rapportering over het boekjaar 2017.

De IBP's moeten de volledige FiMIS-rapportering overmaken ten laatste drie weken vóór de algemene vergadering waarop de jaarrekening zal worden goedgekeurd. Indien de algemene vergadering nog wijzigingen aanbrengt aan het ontwerp van jaarrekening, kunnen deze wijzigingen in de rapportering worden doorgevoerd tot 30 juni. De IBP's worden gevraagd de datum van deze algemene vergadering uiterlijk tegen 28 februari 2018 per e-mail te bevestigen op het adres pensions@fsma.be.

Gelet op het belang van kwaliteitsvolle en tijdige rapportering voor de uitoefening van haar toezicht en voor het nakomen van haar eigen rapporteringsverplichtingen aan de Europese instanties, zal de FSMA streng toezien op de volledigheid van de rapportering en het respecteren van de rapporteringstermijnen (zie [hoofdstuk V](#)). In dit kader wijst de FSMA erop dat indien niet gerapporteerd wordt binnen de gestelde termijnen, de FSMA de administratieve maatregelen en sancties voorzien in de artikelen 149 en 150 van de WIBP kan treffen.

¹ www.fsma.be/nl/file/31379/download?token=-602n2cl.

De FSMA verzoekt de IBP's niet alleen haar de rapporteringsstaten binnen de gestelde termijnen toe te sturen, maar haar ook onmiddellijk in kennis te stellen van belangrijke feiten die zich tijdens het boekjaar voordoen en die een impact hebben op de werking van de IBP.

In dit kader wenst de FSMA nogmaals de nadruk te leggen op de aanhoudend lage rentevoeten en de impact hiervan op het verwacht rendement van de beleggingsportefeuille van de IBP. De FSMA verwacht dat de IBP deze impact inschat en zich een oordeel vormt over het nog gepast karakter van de actualisatievoet voor de berekening van de technische voorzieningen.

Indien de daling van het verwachte rendement niet gepaard gaat met een evenredige daling van de actualisatievoet gebruikt voor de berekening van de langetermijn technische voorzieningen, kan dit mogelijks een vertekend beeld geven van de daadwerkelijke dekkingsgraad van de verplichtingen en kan een onderliggend financieringstekort worden miskend.

Voor situaties waarbij de marktrente een automatische impact heeft op het niveau van de technische voorzieningen, voornamelijk in het geval van de korte termijn voorzieningen, worden de instellingen gevraagd bijzonder aandachtig te zijn voor de onmiddellijke impact op de dekkingsgraad bij een verlaging van de marktrente. In geval er zich een tekort voordoet, verwacht de FSMA dat de instellingen tijdig en proactief de nodige herstel- of saneringsmaatregelen treffen en hiervoor niet de afsluiting van het boekjaar afwachten.

Deze circulaire volgt het stramien van de circulaire FSMA_2017_01 van 20 december 2016. De inhoudelijke wijzigingen ten opzichte van de vorige circulaire zijn in de marge met een verticale lijn aangeduid.

Voor de toepassing van deze circulaire wordt verstaan onder:

De WIBP

De wet van 27 oktober 2006 betreffende het toezicht op de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening².

Het KB WIBP

Het koninklijk besluit van 12 januari 2007 betreffende het prudentieel toezicht op de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening³.

Het KB Jaarrekening

Het koninklijk besluit van 5 juni 2007 betreffende de jaarrekening van de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening⁴.

² www.fsma.be/nl/file/32513/download?token=PVKjIbEd.

³ www.fsma.be/nl/file/32578/download?token=qoHSNHe6.

⁴ www.fsma.be/nl/file/32446/download?token=bnRQiFfD.

De WAP

De wet van 28 april 2003 betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige aanvullende voordelen inzake sociale zekerheid⁵.

De WAPZ

De programmawet (I) van 24 december 2002: wet op de aanvullende pensioenen voor zelfstandigen⁶.

De WAPBL

De wet van 15 mei 2014 houdende diverse bepalingen: wet op de aanvullende pensioenen voor zelfstandige bedrijfsleiders⁷.

De FSMA

De Autoriteit voor Financiële Diensten en Markten.

⁵ www.fsma.be/nl/Supervision/pensions/ap/apwn/Article/wgapwn/~media/files/wgapwn/NL/ap/wn/law_28-04-2003.pdf

⁶ www.fsma.be/nl/Supervision/pensions/ap/apzs/Article/wgapzs/~media/files/wgapzs/NL/law_24-12-2002.pdf.

⁷ www.fsma.be/nl/file/38638/download?token=hW_IBqF9

II. FIMIS: AAN DE FSMA OVER TE MAKEN FINANCIËLE, STATISTISCHE EN “SIGNALETIEKE” GEGEVENS

II.1. **RAPPORTERING VIA FIMIS**

De FSMA organiseert de inzameling van de gegevens via het eigen rapporteringskanaal FiMiS (<https://fimis.fsma.be>). Alle informatie (gebruikershandleiding, xsd-file, gebruikte codes, voorbeeld-xml-bestanden, volmachtformulier) over de rapportering via FiMiS vindt u op de website van de FSMA onder de “[Berichten](#)” van de rubriek Toezicht/Pensioenen/Instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening.

De rapportering via FiMiS gebeurt via “webform” of “file upload” (xml-bestand). De rapporterende IBP's zijn vrij in de keuze van één van deze methoden.

Voor de toegang tot FiMiS is een elektronisch certificaat vereist. De volgende certificaten komen hiervoor in aanmerking:

- Globalsign Personal 3 (<http://www.globalsign.be>);
- Isabel (<http://www.isabel.be>);
- uw elektronische identiteitskaart (eID) (<http://eid.belgium.be>).

Enkel de *basisgegevens* worden ingezameld, welke ook de wijze van overdracht is. De *afgeleide gegevens* (subtotalen, totalen, ...) worden automatisch berekend door het rapporteringssysteem.

De gegevens worden gevalideerd wanneer u op “Valideren en Opslaan” clickt. Het validatieverslag kan zowel door de aangever als door de FSMA worden geraadpleegd.

Een *survey* is pas gerapporteerd indien u op “Submit to FSMA” heeft geclickt.

De hierna aangeduide documenten moeten via FiMiS worden verzonden:

Documenten	Beschrijving
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Parameters</i> 	Zie punt II.2.
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Documenten in verband met de jaarrekening</i> <ul style="list-style-type: none"> ○ Jaarrekening afgesloten in 2017 ○ Activa die als tegenwaarde dienen van de solvabiliteitsmarge (Bijlage 1) 	Zie punt II.3.1. Zie punt II.3.2.
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Documenten in verband met de dekkingswaarden</i> <ul style="list-style-type: none"> ○ Samenvattende opgave van de dekkingswaarden, per afzonderlijk vermogen en globaal (Bijlage 2) ○ Gedetailleerde lijsten van de dekkingswaarden (Bijlage 3) 	Zie punt II.4.1. Zie punt II.4.2.
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Documenten in verband met de statistieken</i> <ul style="list-style-type: none"> ○ Statistiek I: Uitsplitsing van de technische voorzieningen (Bijlage 4) ○ Statistiek II: Financiering (Bijlage 5) ○ Statistiek III: Prestaties uitgesplitst naar hun aard (Bijlage 6) ○ Statistiek IV: Aantal aangeslotenen (Bijlage 7) ○ Statistiek V: Financiële toestand (Bijlage 8) ○ Statistiek VI: Excel-tabellen opgesplitst volgens voor de IBP relevante criteria 	Zie punt II.5.1. Zie punt II.5.2. Zie punt II.5.3. Zie punt II.5.4. Zie punt II.5.5. Zie punt II.5.6.
<ul style="list-style-type: none"> • <i>“P 40” - rapportering (Bijlage 9)</i> 	Zie punt II.6.

De IBP's worden verzocht de FSMA, hetzij per e-mail op het adres pensions@fsma.be, hetzij telefonisch (+32 2 220 55 50), in te lichten wanneer zij vaststellen dat de *surveys* "Annual accounts" (IORP_ACC), "Covering assets" (IORP_CVS), "Statistiek" (IORP_STT) en "Inlichtingenfiche (P40)" (IORP_P40) niet of niet allemaal voorhanden zijn op de dag na het afsluiten en verzenden (via "Submit to FSMA") van de *survey* "Parameters" (IORP_PRM).

II.2. EERSTE STAP: DEFINIËREN VAN RECURRENTE GEGEVENS

Om dubbele gegevensinvoer te voorkomen en om de rapporteringsperimeter te bepalen, is er een *survey* opgenomen in FiMiS, via dewelke de IBP voorafgaandelijk bepaalde parameters (de afzonderlijke vermogens, de bijdragende ondernemingen, de pensioenregelingen, de externe dienstverleners, de types afgeleide financiële instrumenten en de types onderliggende waarden van afgeleide financiële instrumenten) moet invoeren. De operationele organen worden reeds vooraf door de FSMA ingevuld op basis van de informatie die werd opgeladen op eCorporate.

In functie van de ingevoerde parameters zal het rapporteringssysteem de rapporteringsstaten automatisch uitbreiden en/of aanpassen (bijvoorbeeld in geval van afzonderlijke vermogens). De IBP wordt verzocht alle gevraagde gegevens in te voeren op de daartoe voorziene plaatsen en de vooraf ingevoerde informatie te toetsen op volledigheid en juistheid.

In FiMiS is het absoluut noodzakelijk dat de *survey* "Parameters" eerst wordt ingevuld, afgesloten en ingediend alvorens de andere *surveys* kunnen worden geïntialiseerd. Dit wil zeggen dat u de andere *surveys* niet zal zien alvorens de FSMA de parameters kent.

Een parameter wordt gedefinieerd als een code en een omschrijving. Een code bestaat altijd uit een *lettergedeelte* en een *cijfergedeelte* (4 posities) dat het volgnummer aangeeft.

Gelieve jaar na jaar **dezelfde code** te gebruiken **voor dezelfde parameter**. Dit is absoluut noodzakelijk om de gegevens van de vorige rapporteringsperiode opnieuw te kunnen inlezen. Indien bv. de bijdragende onderneming met code "ORG0001" wegvalt, mag de bijdragende onderneming die vorig jaar de code "ORG0002" had gekregen, dit jaar niet de code "ORG0001" krijgen. Dit geldt ook voor alle andere parameters.

II.2.1. Afzonderlijke vermogens

Voor de afzonderlijke vermogens zijn de volgende lettercombinaties mogelijk:

- PFB: de activiteiten met betrekking tot de pensionering en het overlijden voor werknemers (WAP-activiteit) en/of zelfstandige bedrijfsleiders (WAPBL-activiteit) in België;
- PFT: de activiteiten met betrekking tot de pensionering en het overlijden voor werknemers (WAP-activiteit) en/of zelfstandige bedrijfsleiders (WAPBL-activiteit) in grensoverschrijdende activiteit;
- PKB: de activiteiten met betrekking tot de pensionering en het overlijden voor zelfstandigen (WAPZ-activiteit) in België;
- PKT: de activiteiten met betrekking tot de pensionering en het overlijden voor zelfstandigen (WAPZ-activiteit) in grensoverschrijdende activiteit;

DIS: de activiteiten met betrekking tot de pensionering en het overlijden voor werknemers, die van een vrijstelling genieten (per bijdragende onderneming);

INS: wanneer de FSMA een afzonderlijk vermogen oplegt in het kader van herstelmaatregelen;

LEG: de pensioenregelingen bedoeld in artikel 135, eerste lid, 2°, van de WIBP (wettelijk pensioen).

Ingeval er een *afzonderlijk vermogen* wordt ingericht voor de *solidariteitsactiviteit*:

SOW: de solidariteitsprestaties voor werknemers en/of zelfstandige bedrijfsleiders;

SOZ: de solidariteitsprestaties voor zelfstandigen.

Bijvoorbeeld: PFB0001, PFB0002, PFT0001, DIS0001, INS0001, SOZ0001, SOW0001, ...

II.2.2. Pensioenregelingen

Voor de pensioenregelingen is het lettergedeelte "REG".

II.2.3. Bijdragende ondernemingen

Voor de bijdragende ondernemingen is het lettergedeelte "ORG". De officiële naam van de bijdragende onderneming moet worden vermeld. Haar rechtsvorm wordt enkel opgenomen indien zij integraal deel uitmaakt van de officiële naam.

II.2.4. Andere operationele organen

In de sectie "Deugdelijk bestuur" van de P40-rapportering worden gegevens opgevraagd over de eventuele andere operationele organen dan de raad van bestuur. Met andere operationele organen worden organen met een beslissingsbevoegdheid bedoeld. Organen met uitsluitend een adviserende bevoegdheid worden niet in de parameters opgenomen. Deze komen wel aan bod in de P40-rapportering.

De andere operationele organen die bij de FSMA gekend zijn via eCorporate, zullen vooraf ingevuld zijn. Indien de vooraf ingevulde gegevens foutief zijn of er operationele organen ontbreken, moet de IBP hiervan melding maken via e-mail op het adres pensions@fsma.be en de correcte gegevens via eCorporate overmaken.

II.2.5. Externe dienstverleners

In de sectie “Deugdelijk bestuur” van de P40-rapportering worden gegevens opgevraagd over uitbesteding van kritieke of belangrijke operationele functies en activiteiten⁸. Voor de eventuele externe dienstverleners is het lettergedeelte “OUT”. De officiële naam van de externe dienstverlener wordt vermeld en niet het type activiteit.

II.2.6. Type afgeleide financiële instrumenten

Indien de IBP belegt in afgeleide financiële instrumenten worden hier de types gedefinieerd met het oog op het invullen van document nr. 10 van de toelichting bij de jaarrekening. Het lettergedeelte is “TDI”. De naam van het type afgeleid financieel instrument wordt vermeld.

II.2.7. Type onderliggende waarde van afgeleide financiële instrumenten

Indien de IBP belegt in afgeleide financiële instrumenten worden hier de types van onderliggende waarde gedefinieerd met het oog op het invullen van document nr. 10 van de toelichting bij de jaarrekening. Het lettergedeelte is “TUE”. De naam van het type onderliggende waarde wordt vermeld.

⁸ Overeenkomstig principe nr. 7 van de Circulaire CPP_2007_2_WIBP van 23 mei 2007 over het deugdelijk bestuur van de IBP's is er sprake van uitbesteding wanneer een IBP het voor eigen rekening uitoefenen van één of meer van de werkzaamheden op grond van een lastgevings- of een aannemingsovereenkomst toevertrouwt aan een derde. Enkel de kritieke of belangrijke operationele functies en activiteiten die worden uitbesteed moeten worden vermeld. Om te beoordelen of een functie of activiteit kritiek of belangrijk is, moet worden nagegaan of die van essentieel belang is voor de bedrijfsvoering van de IBP in de zin dat de IBP zonder deze functie of activiteit niet in staat zou zijn om haar diensten te verlenen (bv. berekening van de pensioenrechten, versturen van de pensioenfiches en andere administratie, boekhouding, actief- en passiefbeheer, beleggingsbeheer, aangifte aan DB2P,...). Moeten niet worden vermeld de uitbesteding van sleutelfuncties zoals de erkende commissaris, aangewezen actuaris, compliance officer en de interne auditor, noch de bewaarnemers van de activa (*custodians*) en occasionele adviseurs.

II.3. ANNUAL ACCOUNT

II.3.1. Algemeen

De IBP volgt voor het opmaken van haar jaarrekening, alsook voor de raming van de verschillende actief- en passiefposten, de regels die zijn vastgelegd in het KB Jaarrekening. Voor nadere toelichting bij de posten van de jaarrekening verwijzen wij naar de Circulaire FSMA_2014_14⁹.

De jaarrekening bestaat uit:

- de balans;
- de resultatenrekening;
- de toelichtingen.

De posten van de jaarrekening worden uitgedrukt in euro, zonder decimalen¹⁰.

Conform artikel 81 van de WIBP moet de IBP een jaarrekening opstellen voor elk afzonderlijk vermogen.

De globale jaarrekening (balans, posten buitenbalansstelling, resultatenrekening en resultaatverwerking) van de instelling wordt automatisch opgesteld op basis van de jaarrekening van de afzonderlijke vermogens. De globale jaarrekening wordt enkel ter informatie en raadpleging ter beschikking gesteld en kan dus niet worden gewijzigd. Ook een IBP die maar over één afzonderlijk vermogen beschikt, moet de jaarrekening invullen op het niveau van de jaarrekening per afzonderlijk vermogen en niet op het niveau van de globale jaarrekening.

De sociale balans moet niet aan de FSMA worden toegestuurd. In het luik P 40 - rapportering worden enkel het aantal personeelsleden en het bedrag van de personeelskost gevraagd.

Wij vestigen de aandacht op het feit dat de IBP's hun jaarrekening bij de Balanscentrale van de NBB moeten neerleggen binnen 30 dagen na de goedkeuring ervan door de algemene vergadering en ten laatste zeven maanden na de datum van afsluiting van het boekjaar, dus ten laatste op 31 juli 2018. Dit geldt ook voor de sociale balans.

In dit verband wijzen wij op het koninklijk besluit van 7 december 2009 betreffende de openbaarmaking van de jaarrekening van de organismen voor de financiering van pensioenen¹¹.

⁹ [Circulaire FSMA 2014_14 van 15 december 2014 betreffende de jaarrekening van de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening.](#)

¹⁰ Artikel 9 van het KB Jaarrekening.

¹¹ www.fsma.be/nl/file/32453/download?token=mgeXSmN; dit besluit verklaart de bepalingen van Hoofdstuk II van Deel III van het koninklijk besluit van 19 december 2003 betreffende de boekhoudkundige verplichtingen en de openbaarmaking van de jaarrekening van bepaalde verenigingen zonder winstoogmerk, internationale verenigingen zonder winstoogmerk en stichtingen van toepassing op de openbaarmaking van de jaarrekening van de IBP's.

II.3.2. Samenvattende staat van de activa die als tegenwaarde dienen van de solvabiliteitsmarge (Bijlage 1)

Overeenkomstig artikel 14 van het KB WIBP moeten de activa die in aanmerking worden genomen als tegenwaarde van het bedrag van de solvabiliteitsmarge voldoen aan de beleggingsregels voor de dekkingswaarden van de technische voorzieningen.

Het doel van deze bepaling is dat deze activa beantwoorden aan strikte criteria inzake veiligheid en kwaliteit. Dezelfde activa mogen overigens niet tegelijkertijd dienen als dekkingswaarde van de technische voorzieningen en als tegenwaarde voor de solvabiliteitsmarge¹².

De activa moeten eerst toegewezen worden als dekkingswaarden van de technische voorzieningen. Pas indien er nog voldoende activa overblijven, kunnen ze worden gebruikt als tegenwaarde van de solvabiliteitsmarge.

In de tabel van de activa die dienen als tegenwaarde van de solvabiliteitsmarge moeten zowel de boekwaarde als de affectatiewaarde worden opgegeven. Voor wat betreft de bepaling van de boek- en affectatiewaarde en de indeling van categorieën activa wordt verwezen naar punt II.4.1.

De vorderingen van de IBP op de bijdragende onderneming(en) mogen ook in aanmerking worden genomen voor de samenstelling van de solvabiliteitsmarge, op voorwaarde dat ze gewaarborgd worden door een kredietinstelling of een verzekeringsonderneming die over een vergunning of een toelating beschikt om haar activiteiten uit te oefenen in een lidstaat van de Europese Economische Ruimte, of die, indien ze gevestigd is in een land buiten de EER, voldoet aan de voorwaarden die bepaald zijn door de FSMA¹³. Deze vorderingen moeten ondergebracht worden in subcategorie 14 (Andere waarden) van de staat van activa die als tegenwaarde dienen van de solvabiliteitsmarge (Bijlage 1).

Indien de IBP geen solvabiliteitsmarge moet aanleggen, moet zij de optie "Nihil" aankruisen bij de tabel "Activa die als tegenwaarde dienen van de solvabiliteitsmarge".

II.3.3. Document nr. 7 van de toelichting: Waarderingsregels - Omrekeningsbasis van de vreemde valuta

Overeenkomstig artikel 26 van het KB Jaarrekening moet de IBP de regels bepalen voor de waardering van de technische voorzieningen en van de activa, onder meer voor de vorming en de aanpassing van de afschrijvingen, waardeverminderingen, voorzieningen voor risico's en kosten, en ook de omrekeningsbasis in euro van de elementen uit de jaarrekening, die oorspronkelijk uitgedrukt werden in vreemde valuta.

De samenvatting van deze regels moet opgenomen worden in document nr. 7 van de toelichting en moet voldoende nauwkeurig zijn zodat inzicht wordt verkregen in de toegepaste waarderingsmethodes.

¹² Artikelen 13 en 23 van het KB WIBP.

¹³ Enkel voor de activiteiten bedoeld in de artikelen 55, eerste lid, 1°, en 135, eerste lid, 2°, van de WIBP. Zie artikel 14, tweede lid, van het KB WIBP.

Voor de waarderingsregels van de technische voorzieningen moeten per regeling minstens volgende **gegevens** worden aangeleverd: de **voorvalswet**, **intrestvoet**¹⁴, **inflatie**¹⁵, **loonstijging**¹⁶. Het volstaat niet om in dit document te verwijzen naar het actuarisverslag of het financieringsplan.

In het veld "Intrestvoet" (code 740) moet de expliciete actualisatievoet vermeld worden die gebruikt wordt voor de berekening van de lange termijn technische voorzieningen. In het veld "Toelichting" (code 780) moet een beschrijving worden gegeven van de methode voor de bepaling van de lange termijn technische voorzieningen, bv. KTV plus buffer, ABO plus buffer, PBO al dan niet plus buffer,.... In hetzelfde veld moet ook vermeld worden wat de hoogte is van die buffer ten opzichte van de betrokken referentiedrempel (als percentage).

Indien er meerdere actualisatievoeten worden gebruikt binnen dezelfde regeling, moet de hoogste ingevuld worden in het veld "Intrestvoet".

II.4. COVERING ASSETS

II.4.1. Samenvattende opgave van de dekkingswaarden van de technische voorzieningen, per afzonderlijk vermogen en globaal (Bijlage 2)

De samenvattende opgave van de dekkingswaarden van de technische voorzieningen op 31 december 2017, zowel per afzonderlijk vermogen als globaal, wordt automatisch opgesteld op basis van de gegevens verstrekt in de gedetailleerde lijsten van de dekkingswaarden beschreven onder punt II.4.2.

Zowel de "boekwaarde" als de "affectatiewaarde" worden vermeld. De boekwaarde is de som van de kolom "Waarde op de actiefzijde" van de verschillende subcategorieën van de zeven gedetailleerde lijsten van dekkingswaarden van de technische voorzieningen (zie verder sub II.4.2.). Conform artikel 46 van het KB Jaarrekening moet de boekwaarde van de beleggingen bedoeld in rubriek III van het actief van de balans worden bepaald op grond van de affectatiewaarde. De affectatiewaarde wordt bepaald conform de voorschriften van artikelen 30 tot 36 van het KB WIBP. In het geval activa bezwaard zijn met een zakelijk recht, moet de affectatiewaarde in de samenvattende opgave van de dekkingswaarden worden aangepast conform artikel 93, derde lid van de WIBP. Behoudens deze situatie moeten de "boekwaarde" en de "affectatiewaarde" in de samenvattende staat van de dekkingswaarden van de technische voorzieningen dus gelijk zijn.

Het geheel van de technische voorzieningen bedoeld in post "II.Technische voorzieningen" van het passief van de jaarrekening moet worden gedekt door dekkingswaarden, conform de bepalingen van de artikelen 20 tot 39 van het KB WIBP.

Artikel 27 van het KB WIBP bepaalt tot welke beleggingscategorieën de dekkingswaarden van de technische voorzieningen moeten behoren.

Een validatieregel vermijdt dat de som van de activa die als tegenwaarde dienen van de solvabiliteitsmarge (opgenomen in Bijlage 1) en van de dekkingswaarden van de technische voorzieningen (opgenomen in

¹⁴ Een intrestvoet van bv. 3 % moet worden ingevuld als "3,00".

¹⁵ Een inflatiepercentage van bv. 1,5 % moet worden ingevuld als "1,50".

¹⁶ Een loonstijging van bv. 2 % moet worden ingevuld als "2,00".

Bijlage 2) groter is dan het totaal van het actief van de balans min de schulden, de voorziening voor risico's en kosten en de overlopende rekeningen van het passief.

Bij een tekort aan dekking moet de IBP de FSMA in kennis stellen van de redenen van dit tekort, van de maatregelen die worden genomen om dit tekort weg te werken en van de termijn binnen dewelke deze toestand geregulariseerd zal zijn. In dit verband verwijzen wij naar [hoofdstuk IV](#) van deze circulaire over de specifieke rapportering met betrekking tot herstel- of saneringsplannen.

II.4.2. Gedetailleerde lijsten van de dekkingswaarden van de technische voorzieningen (Bijlage 3)

- *Dekkingswaarden*

Conform artikel 90 van de WIBP moeten de technische voorzieningen gedekt worden door voldoende en passende activa die de IBP toebehoren en toegewezen zijn per afzonderlijk vermogen.

Er wordt herinnerd aan artikel 23 van het KB WIBP, dat bepaalt dat de activa die dienen ter dekking van verplichtingen ten aanzien van derden die geen aangeslotenen of begunstigden zijn, alsook de activa die tegenover de solvabiliteitsmarge staan (zie [II.3.2.](#)), niet als dekkingswaarden van de technische voorzieningen mogen worden toegewezen.

- *Permanente inventaris per afzonderlijk vermogen*

Voor de afzonderlijke vermogens wordt gevraagd de codes te gebruiken van de afzonderlijke vermogens die gedefinieerd zijn in de *survey* "Parameters" (zie [II.2.](#)). Het is immers van zeer groot belang dat een specifiek afzonderlijk vermogen doorheen de volledige rapportering (balans, resultatenrekening, gedetailleerde lijsten van de dekkingswaarden) telkens met dezelfde code wordt aangeduid.

Krachtens artikel 93 van de WIBP moet de IBP een permanente inventaris bijhouden van de dekkingswaarden van elk afzonderlijk vermogen.

Het belang van het bijhouden van een permanente inventaris per afzonderlijk vermogen houdt verband met het feit dat de dekkingswaarden die erin zijn opgenomen bij voorrang worden voorbehouden tot nakoming van de verbintenissen ten opzichte van de aangeslotenen of de begunstigden van de pensioenregelingen die onder dat vermogen vallen. Het totale bedrag van de in de permanente inventaris opgenomen dekkingswaarden moet daarom altijd ten minste gelijk zijn aan het bedrag van de technische voorzieningen¹⁷. Indien dit niet het geval is, verwijzen wij naar hoofdstuk IV over de herstel- en saneringsmaatregelen.

Het bijhouden van deze permanente inventaris moet op eenvoudige maar precieze wijze gebeuren zodat de eerbiediging van voormelde voorrangsregel wordt gewaarborgd en zodat de FSMA haar toezicht doeltreffend kan uitoefenen. Deze permanente inventaris moet voortdurend actueel worden gehouden.

Wanneer de in de permanente inventaris opgenomen dekkingswaarden niet beschikbaar zijn voor de dekking van de verbintenissen omdat ze bezwaard zijn met een zakelijk recht, wordt daarvan melding

¹⁷ Artikel 93, tweede lid, van de WIBP.

gemaakt in de permanente inventaris en wordt het niet-beschikbare bedrag niet meegeteld bij de berekening van het in het vorige lid bedoelde totale bedrag¹⁸.

In elke gedetailleerde lijst is er een kolom waarin kan worden aangegeven of de toegewezen dekkingswaarde met een zakelijk recht is bezwaard.

Door het toesturen van de gedetailleerde lijsten van de dekkingswaarden opgenomen in bijlage 3 wordt voldaan aan de verplichting om de toestand van de permanente inventaris van elk afzonderlijk vermogen mee te delen aan de FSMA, zoals bedoeld in artikel 93, vierde lid, van de WIBP.

- *Schema van de gedetailleerde lijsten*

De gedetailleerde lijsten van de dekkingswaarden van de technische voorzieningen worden opgesteld overeenkomstig de schema's die als bijlage 3 bij deze circulaire zijn gevoegd.

- lijst 3.1.: effectenportefeuille

Net zoals in het verleden, zullen de gegevens die werden ingevuld in de rapportering aan de NBB¹⁹ met betrekking tot de effectenportefeuille (S10PSF "Beleggingen in effecten")²⁰ automatisch ter beschikking staan in de gedetailleerde lijst 3.1.

Het rapport S10PSF en de gedetailleerde lijst 3.1. werden op elkaar afgestemd. Wat de afzonderlijke vermogens betreft, moeten dezelfde codes worden gebruikt als deze voor de rapportering aan de FSMA.

Alle beleggingen van de IBP's moeten gerapporteerd worden aan de NBB: de dekkingswaarden voor de technische voorzieningen, de activa die als tegenwaarde dienen voor de solvabiliteitsmarge en de activa voor de dekking van verplichtingen ten aanzien van derden en het sociaal fonds. Daarom moet aan de activa die niet kunnen worden gebruikt of die niet gebruikt worden als dekkingswaarden van de technische voorzieningen (bijvoorbeeld omdat zij reeds dienen ter dekking van de verplichtingen ten aanzien van derden of als tegenwaarde voor de solvabiliteitsmarge) de code "OA²¹ + de correcte subcategorie van activa" toegekend worden.

De FSMA herinnert er aan dat de code van de subcategorie die moet opgegeven worden voor elke belegging in effecten dient om de aard van de belegging te bepalen en zo inzicht te verschaffen in de hiermee samenhangende risico's. De lijst van de subcategorieën en de respectievelijke codes wordt, zoals ook voor de overige gedetailleerde lijsten, weergegeven onder de verwijzing (1) van bijlage 3 aan deze circulaire.

¹⁸ Artikel 93, derde lid, van de WIBP.

¹⁹ De IBP's moeten het rapport S10PSF invullen tegen 25 januari 2018.

²⁰ Zie koninklijk besluit van 7 februari 2007 met betrekking tot het opstellen van de betalingsbalans, van de externe vermogenspositie en van de statistieken inzake de internationale handel in diensten en de buitenlandse directe investeringen van België in uitvoering van de wet van 28 februari 2002 ter regeling van het opstellen van de betalingsbalans, van de externe vermogenspositie en van de statistieken inzake de internationale handel in diensten en de buitenlandse directe investeringen van België en houdende wijziging van de besluitwet van 6 oktober 1944 betreffende de wisselcontrole en van verschillende wettelijke bepalingen.

²¹ "other assets".

De automatische link tussen de rapportering aan de NBB met betrekking tot de effectenportefeuille (S10PSF "Beleggingen in effecten") en de gedetailleerde lijst 3.1. zal verbroken worden op het ogenblik van het openstellen van FiMiS om het de IBP's mogelijk te maken wijzigingen aan te brengen in de oorspronkelijke rapportering zonder contact te moeten opnemen met de NBB.

Als gevolg hiervan zullen de wijzigingen die daarna in het rapport S10PSF van de NBB worden aangebracht, niet meer automatisch worden opgenomen in de gedetailleerde lijst 3.1. van de FSMA en zal deze lijst dus moeten worden aangepast in de rapportering aan de FSMA. Hierdoor zal ook een IBP die het rapport van de NBB niet heeft ingevuld vóór die datum zowel het rapport S10PSF als de gedetailleerde lijst 3.1. van de FSMA moeten invullen²².

- lijst 3.2.: leningen;
- lijst 3.3.: vastgoed;
- lijst 3.4.: schuldvorderingen (onder andere de nog te ontvangen bijdragen);

Onder punt "12. Te ontvangen bijdragen" (opgenomen in verwijzing 1) mogen de nog te ontvangen bijdragen, geboekt in de rubriek "V.A. Te ontvangen bijdragen" van het actief van de balans, opgenomen worden als dekkingswaarde voor zover de datum van opeisbaarheid niet meer dan één maand verstreken is en dat de bijdragen ten laatste op 31 januari volgend op de afsluiting van de jaarrekening gestort werden aan de IBP²³.

- lijst 3.5.: zicht- of termijnrekeningen;
- lijst 3.6.: deel van de (her)verzekeraars in de technische voorzieningen en schulden;
- lijst 3.7.: andere waarden: andere activa die in uitzonderlijke omstandigheden afwijken van de regels waarvan sprake in de afdelingen II tot IV van hoofdstuk V van het KB WIBP, op grond van een behoorlijk gemotiveerd verzoek aan en mits goedkeuring door de FSMA²⁴.

Desalniettemin aanvaardt de FSMA dat hierin ook volgende waarden worden opgenomen:

- vorderingen op verzekerings- of herverzekeringsondernemingen (bedragen die deze ondernemingen verschuldigd zijn ingevolge het intreden van de verzekerde gebeurtenis);
- verlopen dividenden.

Het is onmogelijk om onder deze lijst schulden of andere passivaposten op te nemen.

De FSMA maakt de IBP's attent op de verschillende toelichtingen opgenomen in bijlage 3.

²² Er worden geen gegevens overgedragen van de rapportering FSMA naar de rapportering NBB. Bijgevolg volstaat het niet de gedetailleerde lijst van effecten in te vullen; ook het rapport S10PSF van de NBB moet worden ingevuld.

²³ Definities van de rubrieken van de jaarrekening, Hoofdstuk II, Afdeling I, A., V.A van de bijlage bij het KB Jaarrekening.

²⁴ Artikel 40 van het KB WIBP.

II.5. STATISTICS

De IBP's moeten aan de FSMA jaarlijks een staat verschaffen van de technische en statistische gegevens.

II.5.1. Statistiek I: Uitsplitsing van de technische voorzieningen (Bijlage 4)

Voor een aantal rubrieken wordt een uitsplitsing van de technische voorzieningen gevraagd naar gelang ze betrekking hebben op actieve aangeslotenen, slapers of rentegenieters.

Wanneer een IBP verschillende types toezeggingen beheert (bijvoorbeeld vaste bijdragen en vaste prestaties), moet de uitsplitsing van de voorzieningen voor pensionering en overlijden nà de pensionering gebeuren per type van toezegging.

Deze statistiek moet in overeenstemming zijn met hetgeen wordt vermeld in de P40-rapportering onder "Gegevens met betrekking tot de pensioenregeling" (zie bijlage 9).

II.5.2. Statistiek II: Financiering (Bijlage 5)

Voor elke toezegging die wordt gefinancierd volgens de zogenaamde "*aggregate cost*"-methode, vermeldt de IBP voor het boekjaar 2017 de jaarlijkse dotatievoet die wordt toegepast op de salarismassa en de samenstellende elementen van deze dotatievoet²⁵:

- actuele waarde van de toekomstige prestaties;
- actuele waarde van de toekomstige salarissen;
- activa die in aanmerking worden genomen voor de berekening;
- salarismassa (van het boekjaar) waarop de dotatievoet wordt toegepast.

Indien de toezeggingen gefinancierd worden volgens de "*projected unit credit cost*"-methode, vermeldt de IBP voor het boekjaar 2017 het bedrag van de "*normal cost*" en de eventuele "*past service cost*". Zij vermeldt ook de waarde van de "*projected benefit obligation*" (PBO) op 1 januari 2017.

Indien een andere financieringsmethode wordt gebruikt, worden de IBP's gevraagd het bedrag van de technische voorzieningen te vermelden waarvan de samenstelling theoretisch gelinkt is met de gebruikte financieringsmethode (bijvoorbeeld financiering volgens *unit credit cost*-methode en berekening van de technische voorzieningen volgens ABO).

II.5.3. Statistiek III: Prestaties uitgesplitst naar hun aard (Bijlage 6)

De IBP's die een vrijstelling genieten overeenkomstig de artikelen 163, 164, 165, 166, 168, 169 of 170 van de WIBP moeten het totaal van de uitgekeerde prestaties opsplitsen in:

- de prestaties ten laste van de IBP (Hoofdstuk I, Afdeling III, I. Technisch resultaat, C. Uitkeringen, van de bijlage bij het KB Jaarrekening);

²⁵ Indien er verschillende bijdragende ondernemingen zijn en elke onderneming haar eigen methode toepast, moeten de dotatievoet en de samenstellende elementen ervan voor elke bijdragende onderneming apart worden meegedeeld.

- de bijzondere prestaties ten laste van de bijdragende onderneming maar door de IBP uitgekeerd (Hoofdstuk I, Afdeling III, I. Technisch resultaat, D. Bijzondere uitkeringen, van de bijlage bij het KB Jaarrekening).

II.5.4 Statistiek IV: Aantal aangeslotenen (Bijlage 7)

De IBP's moeten het aantal aangeslotenen vermelden uitgesplitst in actieve aangeslotenen, slapers (aangeslotenen met uitgestelde rechten) en rentegenieters.

II.5.5. Statistiek V: Financiële toestand (Bijlage 8)

De IBP die pensioenregelingen van meerdere bijdragende ondernemingen beheert en in wiens beheer- en werkingsregels²⁶ minstens één van de hierna volgende regels is opgenomen, vult Bijlage 8 in voor elke bijdragende onderneming waarvoor de IBP verplichtingen beheert die onder artikel 16 KB WIBP vallen^{27 28}:

- de toewijzing van de activa aan de bijdragende ondernemingen gebeurt rechtstreeks of onrechtstreeks overeenkomstig de “+ en – regel”^{29 30};
- er wordt een beperking gesteld aan het aandeel van de activa dat een bijdragende onderneming kan overdragen naar een andere pensioeninstelling wanneer ze de IBP verlaat³¹.
Er wordt hierbij geen rekening gehouden met de mogelijkheid dat op het moment van het vertrek vooralsnog discretionair zou kunnen worden beslist om een groter deel van de activa van de IBP toe te bedelen aan de onderneming die de IBP verlaat;
- in geval van faillissement of ontbinding van een bijdragende onderneming worden de eventuele tekorten ten aanzien van de verworven rechten van de aangeslotenen niet aangezuiverd door middel van andere activa dan de activa die in een situatie van continuïteit aan de betrokken bijdragende onderneming worden toegewezen, of door bijstorting van één of meerdere andere bijdragende

²⁶ Art. 6 en 7 KB WIBP.

²⁷ Pensioenregelingen die dekking bieden tegen biometrische risico's of in een beleggingsrendement of een hoogte van uitkeringen voorzien.

²⁸ Indien er binnen de IBP bijdragende ondernemingen zijn waarvoor enkel regelingen worden beheerd die niet onder artikel 16 KB WIBP vallen, mag statistiek V ingevuld worden voor die groep van ondernemingen als geheel. De statistiek van de groep wordt ingevuld bij één van de tot die groep behorende bijdragende ondernemingen en in het hoofdstuk “Commentaar” wordt de samenstelling van de groep beschreven.

²⁹ “+ en – regel”: bv. ingebracht activa bij start + overgedragen activa + bijdragen + uitbetalingen herverzekeraar + positief beleggingsrendement – uitbetalingen en overdrachten – herverzekeringspremies – negatief beleggingsrendement – administratie- en beheerskosten.

³⁰ Onrechtstreeks: bv. toewijzing aan een compartiment volgens een “+ en – regel” en pro rata toewijzing aan de bijdragende ondernemingen binnen het compartiment volgens één of andere verdeelsleutel.

³¹ Bv. het over te dragen aandeel is gelijk aan de som van de verworven reserves van de aangeslotenen en de actuele waarde van de lopende rentes.

onderneming(en). In het geval dergelijke afspraken wel werden gemaakt binnen een groep van ondernemingen mag de statistiek voor de groep als geheel worden ingevuld³².

Er wordt hierbij geen rekening gehouden met de mogelijkheid dat op het moment van het verdwijnen van de bijdragende onderneming vooralsnog discretionair kan worden beslist om voormelde vormen van aanzuivering van tekorten toe te passen.

Deze statistiek moet uiteraard niet ingevuld worden indien er slechts één bijdragende onderneming is.

II.5.6. Statistiek VI: Excel-tabellen opgesplitst volgens voor de IBP relevante criteria

Bij het opstellen van de circulaire over de functie van aangewezen actuaaris bij de IBP's³³ werd ervoor geopteerd om de taken en verantwoordelijkheden van het bestuur van de IBP's enerzijds, en van de aangewezen actuarissen anderzijds, duidelijk af te lijnen. In dit verband leveren de IBP's voortaan zelf, voor zover van toepassing, de volgende tabellen, opgesplitst volgens criteria³⁴ die relevant zijn voor de IBP in het licht van de door haar beheerde regelingen.

De IBP rapporteert door middel van op FiMiS Survey opgeladen excelbestanden over:

- pertinente uitsplitsingen van de KTV en de LTV over de laatste vijf boekjaren;
- pertinente uitsplitsingen van de populatie aangeslotenen over de afgelopen vijf boekjaren en dat telkens voor actieven, slapers en rentegenieters;
- pertinente uitsplitsingen over de laatste vijf boekjaren van de te verwachten bijdragen (volgens de financieringsmethode en -hypothesen in het financieringsplan) en van de effectief gestorte bijdragen;
- in voorkomend geval over de evolutie van de vrijstellingen voor de aanleg van technische voorzieningen en/of dekkingswaarden met:
 - een overzicht van de evolutie van die vrijstellingen over de laatste vijf boekjaren;
 - een prognose voor de uitdoving van de vrijstellingen rekening houdend met het "cliquet"-mechanisme.

Voormelde uitsplitsingen mogen gedurende een overgangperiode van vijf jaren beperkt worden tot de beschikbare gegevens m.b.t. de voorbije boekjaren.

³² De statistiek van de groep wordt ingevuld bij één van de tot die groep behorende bijdragende ondernemingen en in het hoofdstuk "Commentaar" wordt de samenstelling van de groep beschreven.

³³ [Circulaire FSMA 2016 02 over de functie van aangewezen actuaaris bij de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening.](#)

³⁴ Bv. per regeling, per land, per bijdragende onderneming, per (intern georganiseerd) afzonderlijk vermogen, gesloten plannen uit het verleden, per leeftijd, per salarisklasse, per gepresteerde diensttijd, over de in- en uitstroom van het aantal aangeslotenen, ...

II.6. P 40 - RAPPORTERING (Bijlage 9)

Dit jaar werden in de P40-rapportering twee vragen en één gegeven voor buitenlandse bijdragende ondernemingen toegevoegd.

De vragen hebben betrekking op de identiteit van de contactpersoon die instaat voor het behandelen van vragen om informatie of klachten van deelnemers en op de voertaal die de IBP's met de FSMA wensen te gebruiken indien zij in Brussel gevestigd zijn.

Voor buitenlandse bijdragende ondernemingen wordt gevraagd naar het eigen vermogen op hun balans. Voor deze ondernemingen kan immers geen informatie worden geput uit de Balanscentrale van de Nationale Bank.

De wijzigingen aan de P40-rapportering (zie bijlage 9 aan deze circulaire) werden met een verticale streep in de kantlijn aangeduid.

III. ECORPORATE: AAN DE FSMA OVER TE MAKEN DOCUMENTEN

III.1 WIJZE VAN OVERDRACHT

De aan de FSMA over te maken documenten moeten op het beveiligde communicatieplatform eCorporate worden opgeladen. Voor de werking van eCorporate verwijzen wij u naar de circulaire CBFA_2010_08³⁵.

De FSMA vraagt om zo veel als mogelijk *Optical Character Recognition* (OCR, “optische tekenherkenning” in het Nederlands) toe te passen voor PDF-documenten die worden opgeladen.

III.2. OVER TE MAKEN DOCUMENTEN

III.2.1. Jaarverslag van de raad van bestuur

Zie circulaire FSMA_2014_14 betreffende de jaarrekening van de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening.

De elementen die in het jaarverslag aan bod moeten komen, betreffen in hoofdzaak commentaar over:

- de evolutie van de activiteiten en de financiële situatie van de IBP. Zo zullen in het jaarverslag bijvoorbeeld een beknopte beschrijving worden opgenomen van een nieuwe pensioenregeling waarvan het beheer wordt waargenomen, of nog het rendement van de beleggingen van het jaar worden vermeld;
- de belangrijke gebeurtenissen die hebben plaatsgevonden na het afsluiten van het boekjaar. Voorbeelden zijn het vertrek van een bijdragende onderneming met zijn reserves of het faillissement van een bijdragende onderneming;
- de maatregelen die zijn of moeten worden genomen om de financiële situatie te herstellen wanneer de balans een overgedragen verlies vertoont. Dit zal het geval zijn indien de IBP een financieringstekort heeft en de bijdragende ondernemingen beslist hebben om niet tussen te komen zodra de ontoereikendheid werd vastgesteld. Voor de IBP's met een herstel- of saneringsplan wordt gevraagd dat de raad van bestuur het herstel- of saneringsplan opvolgt (zie verder [hoofdstuk IV](#));
- de naleving van het financieringsplan. Daarvoor worden onder meer de dekkingsgraad van de verbintenissen of de wijzigingen die noodzakelijk zijn of overwogen worden in het financieringsplan, vermeld;
- de implementatie van de strategische allocatie van de investeringen. In dit opzicht wordt in het bijzonder het behaalde rendement afgezet tegenover het verwacht rendement van de strategische asset-allocatie, of tegen de hypothesen van een ALM-studie;
- de voornaamste risico's waarmee de IBP wordt geconfronteerd. Voorbeelden zijn de moeilijke situatie van een bijdragende onderneming of gebeurtenissen op de financiële markten;
- de genomen of te nemen maatregelen inzake deugdelijk bestuur.

³⁵ [Circulaire CBFA_2010_08 van 30 maart 2010 over eCorporate.](#)

De elementen die moeten worden opgenomen in het globaal jaarverslag moeten ook behandeld worden in de jaarverslagen die betrekking hebben op de afzonderlijke vermogens en de wettelijke pensioenregelingen, voor zover ze significant zijn voor het betrokken afzonderlijke vermogen of voor zover ze verschillen van het globaal jaarverslag.

Het jaarverslag van de raad van bestuur mag dienen als transparantieverlag voor zover dit voldoet aan de bepalingen van de artikelen 42 van de WAP, 42 van de WAPBL en 53 van de WAPZ.

IBP's die in vereffening zijn gesteld, moeten geen jaarverslag van de raad van bestuur meer overmaken maar wel een jaarverslag dat door de vereffenaar(s) is opgesteld.

III.2.2. Verslag van de vereffenaar aan de algemene vergadering

Dit verslag moet enkel worden opgeladen indien de IBP in vereffening is gesteld. Ook het laatste verslag van de vereffenaar dat voorgelegd wordt aan de algemene vergadering die beslist om de vereffening af te sluiten, moet aan de FSMA worden bezorgd.

III.2.3. Verslag van de erkend commissaris aan de algemene vergadering

De IBP zelf laadt het verslag van de erkend commissaris aan de algemene vergadering op op eCorporate, in tegenstelling tot het in het punt hieronder vermelde verslag van de erkende commissaris aan de FSMA.

Er wordt aan herinnerd dat de erkende commissaris ook verslag moet uitbrengen aan de algemene vergadering over de jaarrekening die wordt opgesteld bij de afsluiting van de vereffening, en dat ook dit verslag aan de FSMA moet worden bezorgd.

III.2.4. Verslag van de erkend commissaris aan de FSMA

De erkend commissaris zelf bezorgt aan de FSMA het verslag bedoeld in artikel 108 van de WIBP.

In dit verslag moet de erkend commissaris uitdrukkelijk zijn beoordeling opnemen over de opvolging van het eventuele herstel- of saneringsplan (zie [hoofdstuk IV](#)).

III.2.5. Notulen van de algemene vergadering

Deze notulen moeten op eCorporate worden opgeladen binnen de maand volgend op de datum van de algemene vergadering over de goedkeuring van de jaarrekening of de afsluiting van de vereffening.

Voor de IBP's met een herstel- of saneringsplan wordt gevraagd dat de algemene vergadering zich formeel uitsprekt over de opvolging van het herstel- of saneringsplan (zie [hoofdstuk IV](#)).

III.2.6. Actuarisverslag

Krachtens artikel 44, eerste lid, 5°, van het KB WIBP, moet de aangewezen actuaris een verslag uitbrengen aan de FSMA over de technische voorzieningen.

De IBP of de aangewezen actuaris zelf bezorgt het verslag aan de FSMA via eCorporate. De FSMA zal alle actuarissen een rechtstreekse toegang verlenen tot eCorporate.

III.2.7. Solidariteitsactiviteit: balans, resultatenrekening en lijst van activa ter dekking van de solidariteitsverplichtingen

De IBP's die belast zijn met de uitvoering van solidariteitstoezeggingen, moeten die toezeggingen afgezonderd van hun andere activiteiten beheren³⁶ en op het einde van ieder boekjaar een afzonderlijke resultatenrekening opstellen evenals een balans met activa en passiva van het solidariteitsfonds³⁷.

Voor het boekjaar 2017 mag dit gebeuren volgens het schema van de jaarrekening dat als bijlage bij het KB Jaarrekening is gevoegd, mits hierin wordt weggelaten wat overbodig is. De IBP maakt de balans over in de vorm van een Excel-bestand.

IBP's die belast zijn met de uitvoering van solidariteitstoezeggingen bezorgen een gedetailleerde staat van de activa van het solidariteitsfonds aan de FSMA³⁸.

Deze activa moeten worden belegd en gewaardeerd volgens de regels die in uitvoering van de WIBP van toepassing zijn op de dekkingswaarden van de IBP's.

³⁶ Artikel 47, eerste lid, van de WAP en artikel 56, tweede lid, van de WAPZ.

³⁷ Artikel 3, § 1, van het koninklijk besluit van 14 november 2003 tot vaststelling van de regels inzake de financiering en het beheer van de solidariteitstoezegging (*B.S.*, 14 november 2003) en artikel 3, § 1, van het koninklijk besluit van 15 december 2003 tot vaststelling van de regels inzake de financiering en het beheer van een solidariteitsstelsel, verbonden aan een sociale pensioenovereenkomst (*B.S.*, 9 januari 2004).

³⁸ Artikel 4 van het koninklijk besluit van 14 november 2003 tot vaststelling van de regels inzake de financiering en het beheer van de solidariteitstoezegging (*B.S.*, 14 november 2003) en artikel 4 van het koninklijk besluit van 15 december 2003 tot vaststelling van de regels inzake de financiering en het beheer van een solidariteitsstelsel, verbonden aan een sociale pensioenovereenkomst (*B.S.*, 9 januari 2004).

IV. SPECIFIEKE RAPPORTERING VOOR DE IBP'S MET EEN NIEUW FINANCIERINGSTEKORT 2017 OF EEN LOPEND HERSTEL- OF SANERINGSPLAN

De IBP's moeten zich op grond van Hoofdstuk VIII WIBP ertoe engageren om de nodige herstel-of saneringsmaatregelen uit te werken en ter goedkeuring aan de FSMA voor te leggen in geval er zich een financieringstekort voordoet.

Nieuwe of bijkomende tekorten boekjaar 2017

De FSMA verwacht dat de instellingen hun toestand nauw opvolgen zodat ze steeds over een actueel beeld van hun financiële situatie beschikken. Zij moeten reeds bij het afsluiten van het boekjaar de financiële toestand analyseren en evalueren en hierbij in voorkomend geval de nodige herstel- of saneringsmaatregelen treffen. In geen geval mag hier mee gewacht worden tot de jaarlijkse rapportering en de goedkeuring van de jaarrekeningen over het boekjaar 2017.

Indien een **tekort (of een bijkomend tekort t.a.v. een lopend herstel- of saneringsplan)** vastgesteld wordt, moet de FSMA daarvan **onverwijld in kennis gesteld worden**. De IBP moet zich ertoe engageren om zelf de nodige herstel- of saneringsmaatregelen uit te werken en die **vóór 28 februari 2018** aan de FSMA ter goedkeuring voor te leggen.

Ook in het geval het financieringsplan reeds voorziet in maatregelen om tekorten weg te werken, moet de IBP deze ter goedkeuring voorleggen aan de FSMA, volgens de hieronder beschreven voorwaarden.

De voorgestelde maatregelen moeten concreet en haalbaar zijn en moeten voorzien in een uitvoeringstermijn. Bij het opstellen ervan moet rekening worden gehouden met de specifieke situatie van de instelling, in het bijzonder de structuur van haar activa en passiva, haar risicoprofiel, haar liquiditeitsplanning, het leeftijdsprofiel van de aangeslotenen en mogelijke aanvangsregelingen. De maatregelen mogen zich beperken tot één of meer afzonderlijke vermogens in het geval de instelling er heeft ingesteld en niet alle vermogens getroffen zijn. De FSMA zal in elk individueel geval de inhoud alsook de geplande looptijd van het plan evalueren.

De instellingen met een tekort t.o.v. de korte termijn technische voorzieningen³⁹, verhoogd met de solvabiliteitsmarge, moeten zich ertoe engageren om dit tekort **onmiddellijk aan te zuiveren**.

Wanneer de IBP een pensioenregeling beheert die dekking biedt tegen biometrische risico's of voorziet in een beleggingsrendement of in een hoogte van uitkeringen⁴⁰ en er zich enkel een tekort ten aanzien van de lange termijn technische voorzieningen voordoet, moet dit tekort op middellange termijn hersteld worden. Indien bij een dergelijke IBP het tekort zich zowel ten aanzien van de korte termijn technische voorzieningen als ten aanzien van de lange termijn technische voorzieningen (beide verhoogd met de solvabiliteitsmarge) voordoet, moet het deel van het tekort t.o.v. de lange termijn voorzieningen⁴¹, verhoogd met de marge, **op middellange termijn hersteld** worden. Voor het deel van het tekort t.o.v. de

³⁹ Voor de definities en berekeningen van korte termijn technische voorzieningen, solvabiliteitsmarge en lange termijn technische voorzieningen, verwijzen we naar de artikelen 12 ev. van het KB WIBP.

⁴⁰ Regelingen bedoeld in hoofdstuk IV, afdeling II van het voormelde prudentieel koninklijk besluit.

⁴¹ Onder aftrek van de korte termijn technische voorzieningen.

korte termijn technische voorzieningen, verhoogd met de marge, wordt naar de vorige paragraaf verwezen.

Hoewel de impact van eventuele tekorten hoofdzakelijk in het licht van de lange termijn verbintenissen van de IBP's moet worden beoordeeld, wordt er niettemin de aandacht op gevestigd dat **bepaalde omstandigheden** het financieringsniveau van de IBP onmiddellijk of op korte termijn kunnen beïnvloeden. We denken hier bijvoorbeeld aan een herstructurering van de bijdragende onderneming of aan het samenbrengen van verschillende pensioentoezeggingen van eenzelfde bijdragende onderneming in één instelling. Deze situaties nopen wellicht tot een **aanpassing van het financieringsplan** of maken het noodzakelijk om een **herstel- of saneringsplan** in te dienen dan wel een **lopend herstel- of saneringsplan bij te sturen**. Ook van deze situaties en van de maatregelen die de IBP in dat verband voorstelt, moet de FSMA onmiddellijk op de hoogte gebracht worden.

De instellingen worden gevraagd bijzonder aandachtig te zijn voor situaties waarbij de marktrente een rechtstreekse impact heeft op het niveau van de technische voorzieningen, voornamelijk in het geval van de korte termijn voorzieningen. In deze gevallen moet er steeds nagegaan worden of er zich geen tekort voordoet bij een verlaging van de marktrente. In voorkomend geval verwacht de FSMA dat de instellingen tijdig en proactief de nodige herstel- of saneringsmaatregelen treffen.

Verder wordt gevraagd meer aandacht te besteden aan de hypothese van een bijkomend tekort dat zich zou kunnen voordoen in de loop van het herstelplan. Daarom wordt aanbevolen om in de toekomst in alle herstelplannen te voorzien in **een herstelpad met per boekjaar vastgelegde maximale nominale tekorten of minimale dekkingen (ten opzichte van het bedrag van de technische voorzieningen van dat boekjaar, in voorkomend geval verhoogd met de solvabiliteitsmarge)**.

Bovendien vraagt de FSMA dat de bijdragende ondernemingen, zolang er een tekort is, zich engageren tot storting van een **jaarlijkse minimale hersteldotatie**, zelfs indien gunstige beursomstandigheden daartoe niet zouden nopen en het herstelpad ook zonder deze dotatie zou worden nageleefd. Hiermee wordt een recurrente herfinanciering vanwege de bijdragende onderneming beoogd, zodat het herstel in gunstige beursomstandigheden sneller kan worden gerealiseerd.

Er heerste in het verleden soms enige onduidelijkheid of bij nieuwe tekorten een nieuw herstelplan dan wel een wijziging aan een lopend herstelplan moest worden voorgelegd. Indien zich op tussentijdse vervaldagen geen onderfinanciering meer voordoet, zal om deze reden in de toekomst het herstelplan op dat ogenblik als afgelopen worden beschouwd. Wanneer echter zich vóór de eindvervaldag van het oorspronkelijk (en door het tussentijds wegwerken van alle financieringstekorten als afgelopen beschouwde) herstelplan een nieuw financieringstekort voordoet, moet de IBP nieuwe maatregelen voorleggen waarbij in beginsel minstens de inspanningen voorzien in het oorspronkelijke herstelplan worden geleverd.

Bij IBP's die eind 2017 een bijkomend tekort t.o.v. het in het lopend herstelplan vooropgestelde tekort 2017 vertonen, wordt voor het aanzuiveren van dat bijkomend tekort in de eerste plaats teruggegrepen naar wat op dat gebied in het oorspronkelijke herstelplan werd bepaald (bv. onmiddellijke bijstorting of een engagement om in alle omstandigheden, ongeacht het ontstaan van bijkomende tekorten, een welbepaald herstelpad na te leven). In dit geval moeten geen nieuwe herstelmaatregelen worden uitgewerkt.

In sommige gevallen regelt het oorspronkelijke herstelplan de situatie van een bijkomend tekort niet of werd er enkel een engagement genomen om gepaste maatregelen voor te leggen om het bijkomend tekort aan te zuiveren. In deze gevallen moet de IBP nieuwe maatregelen ter goedkeuring voorleggen.

Om herstelplan op herstelplan te vermijden moeten die maatregelen in het bestaande plan worden geïntegreerd. Daarbij worden de voorwaarden (bv. minimale dekkingsgraad of maximaal nominaal tekort op vervaldagen) en de termijn van het oorspronkelijke plan in beginsel behouden voor wat betreft de oorspronkelijke tekorten. Voor wat betreft de bijkomende tekorten kunnen, in geval van bijzondere omstandigheden, desgevallend een bijkomende termijn of gewijzigde modaliteiten worden voorzien.

Enkel in bijzondere omstandigheden (bv. zware economische crisis) kan worden overwogen om van de voorwaarden en termijnen van het oorspronkelijke plan af te wijken. Bij dergelijke afwijking is een aanpassing van het oorspronkelijk plan vereist en moet de wijziging ter goedkeuring worden voorgelegd.

Opvolging van tekorten

IBP's met lopende herstel- of saneringsmaatregelen⁴² moeten de FSMA gedurende de volledige looptijd van het herstel- of saneringsplan jaarlijks op de hoogte houden van het verloop ervan met inbegrip van het aflopen van het herstel- of saneringsplan door het (al dan niet voortijdig) wegwerken van de tekorten.

Formulier

Voor de rapportering over de nieuwe tekorten 2017 en over het verloop van de lopende herstelmaatregelen moet bijgaand **formulier** (bijlage FSMA_2018_01-10), beschikbaar op de website van de FSMA⁴³, **vóór 28 februari 2018** opgeladen worden op eCorporate (rubriek VI.01 – saneringsplan of VI.02 – herstelplan).

Het ingevulde formulier moet in excel-formaat opgeladen worden. Bestanden in andere formaten worden geweigerd.

Dit formulier moet een laatste maal worden opgeladen voor het boekjaar waarin het herstel- of saneringsplan afloopt.

Het opladen op eCorporate van het formulier geldt als officiële indiening van de maatregelen.

In het formulier moet enkel een beknopte beschrijving van de gevraagde gegevens opgenomen worden. Een volledige en gedetailleerde beschrijving van de herstelmaatregelen moet in een bijlage bij het formulier worden gevoegd naast, in voorkomend geval, bijkomende nuttige informatie.

⁴² Met inbegrip van IBP's met bestaande tekorten, maar waarvoor nog geen herstel- of saneringsmaatregelen werden goedgekeurd.

⁴³ Excelversie van bijlage [FSMA_2018_01-10](#).

Indien de definitieve cijfers nog niet beschikbaar zijn, volstaat een raming. De voorlopige cijfers hoeven niet geauditeerd te zijn.

Aangaande de rapportering over de lopende maatregelen spreekt het voor zich dat enkel die vragen moeten worden beantwoord die op het herstel- of saneringsplan van de IBP van toepassing zijn.

Verder wordt verzocht de eventueel in de goedkeuringsbrief van lopende maatregelen of in bijgaand formulier gevraagde documenten vóór 28 februari 2018 via eCorporate aan de FSMA te bezorgen, voor zover ze al niet werden overgemaakt. Het betreft hier bijvoorbeeld de notulen van de vergadering waarin de herstel- en saneringsmaatregelen werden goedgekeurd, het aangepaste herstelplan, het financieringsplan of het pensioenreglement, etc.

Ten slotte moet, zoals hoger vermeld, de raad van bestuur in zijn jaarlijks verslag aan de algemene vergadering de invoering of de opvolging van het herstel- of saneringsplan behandelen en wordt gevraagd dat de algemene vergadering zich hierover formeel uitspreekt.

V. TERMIJN VOOR HET TOESTUREN VAN DE GEGEVENS EN DOCUMENTEN

De FSMA verlangt dat volgende rapporteringsdata worden nageleefd:

- specifieke rapportering voor de IBP's met een herstel- of saneringsplan: 28 februari 2018;
- gegevens en documenten die via FiMiS (zie [punt II](#)) en eCorporate (zie [punt III](#)) moeten worden toegestuurd, behalve het actuaris- en commissarisverslag (aan de FSMA) en de notulen van de algemene vergadering: uiterlijk drie weken vóór de algemene vergadering⁴⁴. De bezorgde gegevens mogen worden gewijzigd tot ten laatste 30 juni 2018⁴⁵;
- notulen van de algemene vergadering: binnen de maand volgend op de datum van de algemene vergadering.

De erkende commissaris en de aangewezen actuaris (indien hij het zelf doet, zoniet de IBP) maken hun verslag (respectievelijk bedoeld in artikel 108 WIBP en artikel 44 KB WIBP) uiterlijk op 30 juni 2018 over via eCorporate.

VI. VARIA

VI.1. *Algemene vergadering*

Krachtens artikel 98 van de WIBP stelt de IBP de FSMA in kennis van alle beslissingen die aan de algemene vergadering zullen worden voorgesteld en die een invloed kunnen hebben op de werking van de IBP of op de rechten van de aangeslotenen of begunstigen. Dit gebeurt ten minste drie weken vóór de datum waarop de algemene vergadering plaatsvindt.

⁴⁴ Artikel 98, tweede lid, van de WIBP.

⁴⁵ Artikel 82 van de WIBP.

De FSMA behoudt zich het recht voor om, rekening houdend met de omstandigheden, de nodige maatregelen te treffen. Dit kan inhouden dat de FSMA eist dat de opmerkingen die zij formuleert over de ontwerpbeslissingen aan de algemene vergadering worden voorgelegd. De opmerkingen van de FSMA en de bespreking ervan worden in dat geval omstandig genotuleerd.

VI.2. Identificatie en ondertekening van de documenten

Wat betreft de gegevens en documenten die ingezameld worden via FiMiS of eCorporate, zal de identificatie van de IBP gebeuren met behulp van een elektronisch certificaat.

De IBP moet een ondertekende versie bewaren van alle documenten waarvoor een handtekening vereist is. De FSMA kan om de ondertekende versie vragen indien de omstandigheden dit vereisen.

De Voorzitter,

Jean-Paul SERVAIS

- Bijlagen:*
- *FSMA 2018 01-1 / Activa die als tegenwaarde dienen van de solvabiliteitsmarge;*
 - *FSMA 2018 01-2 / Samenvattende opgave van de dekkingswaarden van de technische voorzieningen;*
 - *FSMA 2018 01-3 / Gedetailleerde lijsten van de dekkingswaarden van de technische voorzieningen;*
 - *FSMA 2018 01-4 / Uitsplitsing van de technische voorzieningen;*
 - *FSMA 2018 01-5 / Financiering;*
 - *FSMA 2018 01-6 / Prestaties uitgesplitst naar hun aard;*
 - *FSMA 2018 01-7 / Aantal aangeslotenen;*
 - *FSMA 2018 01-8 / Financiële toestand;*
 - *FSMA 2018 01-9 / P 40-rapportering;*
 - *FSMA 2018 01-10 / Opvolging herstel- en saneringsmaatregelen.*